

економити власні кошти за рахунок зменшення видатків на одноосібне володіння авто.

Таким чином, можна зробити висновки, що автотранспортний комплекс є одним з основних джерел забруднення навколишнього середовища. Існуючий рівень екологічної безпеки автотранспортного комплексу в цілому та основних його елементів визначається рівнем споживання енергії та ресурсів, забруднення навколишнього середовища викидами та відходами в процесі експлуатації транспортних засобів і тільки комплексний підхід із застосуванням інноваційних методів зниження негативного впливу дасть можливість забезпечення екологічно сталого розвитку безпеки автомобільного транспорту.

Література

1. Гутаревич Ю. Ф. Екологія та автомобільний транспорт: навч. посіб. / Ю. Ф. Гутаревич, Д. В. Зеркалов, А. Г. Говорун, О. А. Корпач, Л. П. Мержиєвська – К.: Арістей, 2008. – 296 с.
2. World Health Organization Regional Office for Europe. Transport, environment and health. – WHO regional publications. European series ; No. 89. – 86 p.
3. Гутаревич Ю. Ф. Шляхи підвищення екологічної безпеки дорожніх транспортних засобів/ Ю. Ф. Гутаревич, В. П. Матейчик, А. О. Копач // Вісник східноукраїнського НУ ім. Володимира Даля. – Луганськ, 2004, № 7(77), ч 1. – С. 11-15.
4. European Commission. Developing and implementing a sustainable urban mobility plans: Guidelines. – European Platform on Sustainable Urban Mobility Plans, 2013. – 151p.

КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ РІВНЯ ТРАНСПОРТНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ ПАСАЖИРІВ НА МАРШРУТАХ МІСЬКОГО ПАСАЖИРСЬКОГО ТРАНСПОРТУ

Мозглякова В.Г., студентка 5 курсу факультету транспортних систем та технологій

Понкратов Д.П., к.т.н., доцент кафедри транспортних систем і логістики

Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова

Рівень транспортного обслуговування складно оцінити через те, що більшість критеріїв оцінки рівня транспортного обслуговування на маршрутах міського пасажирського транспорту є абстрактними і їх можна виразити лише в якісному, а не в кількісному відношенні. Для оцінки якості надання послуги підприємствами пасажирського транспорту можна виділити наступні показники [2]:

1. Безпечність. Споживачі транспортної послуги підсвідомо звертають увагу на цей критерій, а рівень аварійності у транспортній галузі змушує замислитись над необхідністю систематичного підвищення рівня безпеки руху, що в першу чергу залежить від стану транспортних засобів та кваліфікації водіїв.

2. Надійність. Міський пасажирський транспорт повинен працювати відповідно до розкладу, щоб користувач послуги мав впевненість в повному задоволенні потреби в пересуванні.

3. Комфорт та зручність. Зручними та комфортними повинні бути не тільки транспортні засоби, в яких безпосередньо здійснюється поїздка, але й зупиночні і пересадочні пункти.

4. Пропускна здатність транспортної мережі та рівень її завантаженості. Цей критерій безпосередньо впливає на швидкість руху і час пасажирів у дорозі. Через стрімкий ріст рівня автомобілізації пропускна здатність транспортної мережі суттєво зменшилась, оскільки при її проектуванні було враховано іншу кількість приватного транспорту і сучасні умови вимагають впровадження заходів для збільшення пропускної здатності доріг.

5. Час надання послуг. В цей критерій входить як час пересування у транспортному засобі, так і час підходу та відходу від зупиночного пункту, адже кожен пасажир зацікавлений в більш швидкому виконанні замовлення.

6. Рівень плати за послугу. Вартість послуги впливає на вибір виду транспорту для здійснення пересування, тариф повинен відповідати існуючому рівню сервісу та задовольняти вимоги як пасажирів, так і підприємств, що надають транспортні послуги.

7. Доступність інформації про роботу пасажирського транспорту, в першу чергу можливість отримувати актуальну інформацію про розклад руху та можливі зміни.

8. Рівень кваліфікації обслуговуючого персоналу, привітність та ставлення до виконання своїх посадових обов'язків може говорити про якість надання транспортної послуги.

Комплексна оцінка рівня транспортного обслуговування може бути визначена лише при дослідженні достатньої кількості одиничних показників, на основі котрих буде розрахований узагальнений показник якості.

Найпростішим вимірювачем якості може виступати «рівень», що визначається відношенням фактичного рівня до базисного нормативного чи еталонного. Метод Харрінгтона [1] дуже зручний для визначення узагальненого показника якості транспортного обслуговування на маршрутах міського пасажирського транспорту:

$$V_{\Sigma} = \sqrt[n]{\prod_{j=1}^n \{ \exp[-\exp(-Y_j)] \}}, \quad (1.1)$$

де V_{Σ} – узагальнене значення функції бажаності;

Y_j – безрозмірне значення j -го показника якості.

Перерахунок нормованої величини Y пропонується провести через значення параметра якості в натуральних одиницях виміру величини за формулою поділу відрізка в даному відношенні:

$$Y_i = (Y_{\min} + Y_{\max} \cdot \lambda) / (1 + \lambda), \quad (1.2)$$

$$\lambda = \frac{(y - y_{\min})}{(y_{\max} - y)}, \quad (1.3)$$

де Y_{\min} , Y_{\max} – відповідно верхня та нижня межа оцінюваного показника;
 y , y_{\min} , y_{\max} – фактична, максимальна та мінімальна оцінка показника в натуральних одиницях виміру.

При визначенні узагальненого показника якості незалежно від абсолютних значень оцінюваних одиничних показників перемножуються їх безрозмірні значення. На основі отриманого значення функції бажаності можна оцінити рівень якості надання транспортної послуги.

Таблиця 1.1 – Відповідність стандартних позначок на шкалі бажаності бальним оцінкам якості

Позначки на шкалі бажаності	Оцінка якості
1,0-0,8	Дуже добре
0,8-0,63	Добре
0,63-0,37	Задовільно
0,37-0,2	Погано
0,2-0	Дуже погано

Література

1. Мун Э. Е. Организация перевозок пассажиров маршрутными такси / Э.Е. Мун, А.Д. Рубец. – М.: Транспорт, 1986. – 133 с.
2. Назаренко Я. Я. Формування критеріїв якості послуг пасажирського транспорту в умовах європейської інтеграції України / Я. Я. Назаренко // Економіка та управління на транспорті. – 2017. – Вип. 4. – С. 72–79.
3. Спирин, И. В. Городские автобусные перевозки: справочник / И. В. Спирин – М.: Транспорт, 1991. – 237 с.

ПРОФІЛАКТИКА ТРАНСПОРТНИХ ПРИГОД ЯК СКЛАДОВА ЕФЕКТИВНОГО РОЗВИТКУ ТРАНСПОРТНОЇ СИСТЕМИ В УКРАЇНІ

Приходько В.І., здобувач Державного науково-дослідного інституту МВС України

Коллер Ю.С., к.ю.н., с.н.с., провідний науковий співробітник науково-дослідної лабораторії проблем правового та організаційного забезпечення діяльності Міністерства Державного науково-дослідного інституту МВС України

Державний науково-дослідний інститут МВС України

Одним з важливих складових елементів виробничої інфраструктури України виступає, насамперед, транспорт як основна галузь суспільного